EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 19.6.2024.
COM(2024) 610 final

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Francijas ekonomikas, sociālo, nodarbinātības, strukturālo un budžeta politiku

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 610 final}

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Francijas ekonomikas, sociālo, nodarbinātības, strukturālo un budžeta politiku

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97[1], un jo īpaši tās 3. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību[2], un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241[3], ar ko tika izveidots Atveseļošanas un noturības mehānisms, stājās spēkā 2021. gada 19. februārī. Atveseļošanas un noturības mehānisms nodrošina finansiālu atbalstu dalībvalstīm reformu un investīciju īstenošanai, tādējādi radot ES finansētu fiskālo stimulu. Atbilstīgi Eiropas pusgada prioritātēm tas palīdz panākt ekonomikas un sociālo atveseļošanu un īstenot ilgtspējīgu reformas un investīcijas, jo īpaši zaļās un digitālās pārkārtošanās veicināšanai un dalībvalstu tautsaimniecību noturības stiprināšanai. Tas arī palīdz stiprināt publiskās finanses un veicināt izaugsmi un darbvietu radīšanu vidējā termiņā un ilgtermiņā, uzlabot teritoriālo kohēziju ES un atbalstīt Eiropas sociālo tiesību pīlāra turpmāku īstenošanu.

---

1 OV L 2024/1263, 30.4.2024 ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

2 OV L 306, 23.11.2011, 25. lpp. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.

3 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.) ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

(2) 2023. gada 27. februārī pieņemtās *REPowerEU* regulas[4] mērķis ir pakāpeniski izbeigt ES atkarību no Krievijas fosilā kurināmā importa. Tas palīdzēs iegūt enerģētisko drošību un dažādot ES energoapgādi, vienlaikus palielinot atjaunīgo energoresursu izmantošanu, enerģijas uzkrāšanas iespējas un energoefektivitāti. Francija savā nacionālajā atveseļošanas un noturības plānā iekļāva jaunu *REPowerEU* nodaļu, lai tiktu finansētas galvenās reformas un investīcijas, kas palīdzēs sasniegt *REPowerEU* mērķus.

(3) Komisija 2023. gada 16. martā nāca klajā ar paziņojumu "ES ilgtermiņa konkurētspēja: skatījums pēc 2030. gada"[5], lai pamatotu politikas lēmumus un radītu pamatnosacījumus izaugsmes palielināšanai. Paziņojumā kā viens no deviņiem savstarpēji pastiprinošiem faktoriem bija minēta konkurētspēja. Citi faktori bija piekļuve privātajam kapitālam, pētniecība un inovācija, izglītība un prasmes, kā arī vienotais tirgus – ārkārtīgi svarīgas politikas prioritātes, kas palīdzētu reformām un investīcijām atrisināt pašreizējās produktivitātes problēmas, kā arī vairotu ES un tās dalībvalstu ilgtermiņa konkurētspēju. Komisija 2024. gada 14. februārī papildināja šo paziņojumu ar ikgadējo ziņojumu par vienoto tirgu un konkurētspēju[6]. Ziņojumā detalizēti aprakstīts, kādas konkurētspējas priekšrocības sagādā Eiropas vienotais tirgus un kādi apgrūtinājumi vēl aizvien pastāv. Šajā nolūkā gada norises tiek analizētas, vadoties pēc deviņiem konkurētspējas faktoriem.

(4) 2023. gada 21. novembrī Komisija pieņēma 2024. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumu[7], tādējādi uzsākot 2024. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada ciklu. Eiropadome 2024. gada 22. martā apstiprināja pētījumā izvirzītās prioritātes saistībā ar konkurētspējīgas ilgtspējas četrām dimensijām. Komisija 2023. gada 21. novembrī uz Regulas (ES) Nr. 1176/2011 pamata pieņēma arī 2024. gada brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā tā norādīja Franciju kā vienu no dalībvalstīm, kuras var skart vai apdraudēt nelīdzsvarotība un par kurām būs jāizstrādā padziļinātais pārskats. Tajā pašā dienā Komisija pieņēma atzinumu par Francijas 2024. gada budžeta plāna projektu. Komisija pieņēma arī ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku, kuru Padome pieņēma 2024. gada 12. aprīlī, kā arī priekšlikumu attiecībā uz 2024. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu, kurā analizēta nodarbinātības pamatnostādņu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošana un kuru Padome pieņēma 2024. gada 11. martā.

(5) ES jaunais ekonomikas pārvaldības satvars stājās spēkā 2024. gada 30. aprīlī. Šis satvars ietver jauno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2024/1263 par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97. Tas ietver arī grozīto Regulu (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu, un grozīto Direktīvu 2011/85/ES par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām[8]. Jaunais satvars ir vērsts uz valsts parāda atmaksājamību,

---

4 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/435 (2023. gada 27. februāris), ar ko groza Regulu (ES) 2021/241 attiecībā uz *REPowerEU* nodaļām atveseļošanas un noturības plānos un groza Regulas (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 un (ES) 2021/1755 un Direktīvu 2003/87/EK (OV L 63, 28.2.2023., 1. lpp.) ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.

5 COM(2023) 168 final.

6 COM(2024) 77 final.

7 COM(2023) 901 final.

8 Padomes Regula (ES) 2024/1264 (2024. gada 29. aprīlis), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L,

ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, kā arī pakāpenisku fiskālo konsolidāciju, kas panākamas ar reformām un investīcijām. Tas veicina valstu līdzatbildību un vairāk orientējas uz vidēju termiņu, piedevām plānota efektīvāka un konsekventāka izpilde. Katrai dalībvalstij būtu jāiesniedz Padomei un Komisijai savs vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns. Valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālajā plānā ir iekļautas dalībvalsts fiskālās, reformu un investīciju saistības, plānošanas periodam aptverot 4 vai 5 gadus atkarībā no tā, cik ilgs ir valsts likumdevēja parastais darbības laiks. Neto izdevumu virzībai[9] valstu vidēja termiņa fiskāli strukturālajos plānos būtu jāatbilst Regulas (ES) 2024/1263 prasībām, piemēram, par to, ka līdz korekcijas perioda beigām jāpanāk vai jānotur vispārējās valdības parāda ticama samazināšanās vai tai jāsaglabājas piesardzīgā līmenī, kas ir zemāks par 60 % no IKP, un ka valdības budžeta deficīts vidējā termiņā jāsamazina un/vai jāsaglabā zem atsauces vērtības, kas ir 3 % no IKP. Ja dalībvalsts apņemas īstenot attiecīgu reformu un investīciju kopumu saskaņā ar Regulā (ES) 2024/1263 izklāstītajiem kritērijiem, korekcijas periodu var pagarināt ne vairāk kā par 3 gadiem. Lai palīdzētu sagatavot minētos plānus, Komisija ir paredzējusi 2024. gada [21. jūnijā] nosūtīt dalībvalstīm norādījumus par ziņām, ko iekļaut plānā un turpmākajos gada progresa ziņojumos, kuri tām būs jāiesniedz, un saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 5. pantu nosūtīs tām tehniskos norādījumus par fiskālo korekciju (attiecīgā gadījumā atsauces trajektoriju un tehnisko informāciju). Dalībvalstīm savi vidēja termiņa fiskāli strukturālie plāni būtu jāiesniedz līdz 2024. gada 20. septembrim, izņemot, ja dalībvalsts un Komisija vienojas šo termiņu pagarināt par saprātīgu laikposmu. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka šajā procesā iesaistās arī valstu parlamenti, un pēc vajadzības būtu jāapspriežas ar neatkarīgām fiskālajām iestādēm, sociālajiem partneriem un citām ieinteresētajām personām.

(6) 2024. gadā Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada norises turpinās atbilstoši Atveseļošanas un noturības mehānisma īstenošanai. Lai īstenotu Eiropas pusgada politikas prioritātes, joprojām ir svarīgi pilnībā īstenot atveseļošanas un noturības plānus, jo šie plāni palīdz reāli novērst visas problēmas, kas minētas iepriekšējos gados konkrētām valstīm adresētajos attiecīgajos ieteikumos, vai arī būtisku to daļu. Konkrētām valstīm adresētie 2019., 2020., 2022. un 2023. gada ieteikumi joprojām ir vienlīdz svarīgi arī attiecībā uz atveseļošanas un noturības plāniem, kas pārskatīti, atjaunināti vai grozīti saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 14., 18. un 21. pantu.

(7) Francija savu atveseļošanas un noturības plānu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 1. punktu iesniedza Komisijai 2021. gada 28. aprīlī. Komisija atbilstoši Regulas (ES) 2021/241 19. pantam novērtēja atveseļošanas un noturības plāna atbilstību, efektivitāti, lietderīgumu un saskanīgumu, ņemot vērā minētās regulas V pielikumā sniegtās novērtēšanas vadlīnijas. Padome 2021. gada 13. jūlijā pieņēma

---

2024/1264, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) un Padomes Direktīva (ES) 2024/1265 (2024. gada 29. aprīlis), ar ko groza Direktīvu 2011/85/ES par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām (OV L, 2024/1265, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

9 Neto izdevumi, kā definēts Padomes 2024. gada 29. aprīļa Regulas (ES) 2024/1263 2. pantā (OV L 2024/1263, 30.4.2024. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). "Neto izdevumi" ir visi valdības izdevumi, i) atskaitot procentu izdevumus, ii) diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, iii) izdevumus par Savienības programmām, kas pilnībā atbilst Savienības fondu ieņēmumiem, iv) valstu izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, v) bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vi) vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.

lēmumu par Francijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu[10] un 2023. gada 14. jūlijā grozīja šo lēmumu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 2. punktu, lai atjauninātu neatmaksājamā finanšu atbalsta maksimālo finanšu iemaksu, kā arī lai iekļautu *REPowerEU* nodaļu[11]. Maksājuma daļas tiek darītas pieejamas ar nosacījumu, ka Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 24. panta 5. punktu ir pieņēmusi lēmumu par to, ka Francija ir apmierinoši izpildījusi attiecīgos atskaites punktus un mērķrādītājus, kas bija noteikti Padomes īstenošanas lēmumā. Apmierinoša izpilde nozīmē arī to, ka nav bijis regresa attiecībā uz iepriekšējo atskaites punktu un mērķrādītāju sasniegšanu.

(8) 2024. gada 2. maijā Francija iesniedza savu 2024. gada valsts reformu programmu un 2024. gada stabilitātes programmu, ievērojot Regulas (EK) 1466/97 4. panta 1. punktu. Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 27. pantā, 2024. gada valsts reformu programma atspoguļo arī Francijas pienākumu divreiz gadā ziņot par panākto progresu atveseļošanas un noturības plāna īstenošanā.

(9) Komisija 2024. gada ziņojumu par Franciju[12] publicēja 2024. gada 19. jūnijā. Tajā tika izvērtēts, kā Francija īstenojusi attiecīgos konkrētai valstij adresētos ieteikumus, ko Padome pieņēma laikposmā no 2019. gada līdz 2023. gadam, un kā Francija īsteno atveseļošanas un noturības plānu. Balstoties uz šo analīzi, ziņojumā par valsti bija norādīti trūkumi attiecībā uz tādu problēmjautājumu risināšanu, kuri nav ietverti vai ir tikai daļēji ietverti atveseļošanas un noturības plānā, kā arī jauni un nupat iezīmējušies problēmjautājumi. Tajā bija arī novērtēts Francijas progress Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā un ES pamatmērķu sasniegšanā nodarbinātības, prasmju un nabadzības mazināšanas jomā, kā arī progress ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.

(10) Komisija saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 5. pantu izstrādāja padziļināto pārskatu par Franciju. Komisijas dienesti minētās regulas piemērošanas nolūkiem sagatavoja novērtējumu par Francijas makroekonomisko neaizsargātību, un tā galvenie konstatējumi tika publicēti 2024. gada aprīlī[13]. Komisija 2024. gada 19. jūnijā secināja, ka Francijā vairs nepastāv makroekonomikas nelīdzsvarotība. Konkrētāk, politikas pasākumi ir palīdzējuši mazināt neaizsargātību, kam bija pārrobežu nozīme un kas saistīta ar konkurētspēju zema ražīguma pieauguma kontekstā, taču centieni ir jāturpina, savukārt neaizsargātība, kas saistīta ar lielu valsts parādu, saglabājas. Cenu konkurētspēja kopš 2021. gada ir attīstījusies labvēlīgi, daļēji zemākas inflācijas dēļ nekā tirdzniecības partnervalstīs. Tomēr izmaksu konkurētspējas rezultāti ir neviendabīgāki, jo darba ražīgumu pēc Covid-19 krīzes ir mazinājuši pagaidu faktori, tostarp pastāvīga darbaspēka uzkrāšana dažās galvenajās nozarēs, un politika, kuras mērķis ir palielināt nodarbinātību. Tā rezultātā pēdējos gados ir panākts stabils nodarbinātības pieaugums. Paredzams, ka darba ražīgums un konkurētspēja turpmāk uzlabosies, un to veicinās plānotās investīcijas un reformas, kurām vajadzētu būt pamatā aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanai. Privātā sektora parāds pandēmijas laikā ievērojami palielinājās, taču to papildināja mājsaimniecību uzkrājumu rādītāja

[10] Padomes Īstenošanas lēmums (2021. gada 13. jūlijs) par Francijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu (ST 10162/21; ST 10162/21 ADD 1).

[11] Padomes Īstenošanas lēmums (2023. gada 14. jūlijs), ar ko groza Īstenošanas lēmumu (2021. gada 13. jūlijs) par Francijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu (ST 11150/23; ST 11150/23).

[12] SWD(2024) 610 final.

[13] SWD(2024) 100 final.

pieaugums, pašu kapitāla pieaugums un likviditātes rezervju uzkrāšanās uzņēmumos, kuras tagad tiek izmantotas. Kredīti uzņēmumu investīcijām joprojām ir dinamiski, neraugoties uz stingrākiem finanšu nosacījumiem. Līdz ar IKP atveseļošanos kopš 2021. gada valsts parāda attiecība pret IKP ir nedaudz samazinājusies un 2023. gadā nedaudz pārsniedz 110 %. Tiek prognozēts, ka 2024. gadā tas kopumā saglabāsies stabils, bet 2025. gadā atkal pieaugs, turpinoties lielam valdības budžeta deficītam. Politikas reakcija uz konstatēto neaizsargātību, kas saistīta ar konkurētspēju zema ražīguma pieauguma kontekstā, kopumā ir bijusi piemērota, un tai būtu jāatbalsta ražīguma pieaugums turpmākajos gados, taču centieni ir jāturpina. ANP īstenošana palīdzēs turpināt konkurētspējas problēmu risināšanu, vienlaikus uzlabojot ražīguma pieaugumu. Lai gan ir veikti politikas pasākumi nolūkā stiprināt publiskās finanses, ir skaidrs, ka ir jāpieliek lielākas pūles, lai samazinātu lielo valsts parādu. Reformētais Stabilitātes un izaugsmes pakts, tostarp pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras piemērošana, piedāvā piemērotu un stingru uzraudzības mehānismu, lai novērstu fiskālās stabilitātes riskus.

(11) Saskaņā ar *Eurostat* validētajiem datiem[14] Francijas vispārējās valdības budžeta deficīts no 4,8 % no IKP 2022. gadā palielinājās līdz 5,5 % 2023. gadā[15], savukārt vispārējās valdības parāds no 111,9 % no IKP 2022. gada beigās saruka līdz 110,6 % 2023. gada beigās. Kā paziņots fiskālās politikas norādēs 2024. gadam[16], Komisija sper pirmos soļus, lai sāktu uz budžeta deficītu balstītas pārmērīga deficīta novēršanas procedūras, pamatojoties uz izpildes datiem par 2023. gadu saskaņā ar spēkā esošajām tiesību normām. Komisija 2024. gada 19. jūnijā pieņēma ziņojumu saskaņā ar LESD 126. panta 3. punktu[17]. Minētajā ziņojumā bija novērtēts Francijas budžeta stāvoklis, ņemot vērā to, ka tās vispārējās valdības budžeta deficīts 2023. gadā pārsniedza noteikto atsauces vērtību, kas ir 3 % no IKP. Ziņojumā konstatēts, ka, ņemot vērā šo novērtējumu un ņemot vērā saskaņā ar LESD 126. panta 4. punktu izveidotās Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu, Komisija plāno jūlijā ierosināt sākt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, iesakot Padomei pieņemt lēmumu saskaņā ar 126. panta 6. punktu, ar ko nosaka pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu Francijai.

(12) Padome 2022. gada 12. jūlijā ieteica[18] Francijai nodrošināt, ka 2023. gadā tiek īstenota piesardzīga fiskālā politika, jo īpaši ierobežojot valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu pieaugumu, lai tas nepārsniegtu vidēja termiņa potenciālās izlaides pieaugumu[19], ņemot vērā to, ka turpinās pagaidu un mērķorientēta atbalsta sniegšana pret energocenu kāpumu visneaizsargātākajām mājsaimniecībām un uzņēmumiem, kā arī personām, kas bēg no Ukrainas. Francijai tika ieteikts būt gatavai kārtējos izdevumus pielāgot mainīgajai situācijai. Francijai tika arī ieteikts palielināt publiskās investīcijas, kas sekmētu zaļo un digitālo pārkārtošanos un enerģētisko drošību, ņemot

---

14 *Eurostat* euro rādītāji, 22.4.2024.

15 Deficīta pieaugumu 2023. gadā galvenokārt noteica ievērojams ieņēmumu iztrūkums un –mazākā mērā – izaugsme, kas bija lēnāka, nekā gaidīts.

16 COM(2023) 141 final.

17 Komisijas saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 126. panta 3. punktu sagatavotais ziņojums, 19.6.2024., COM(2024)598 final.

18 Padomes Ieteikums (2022. gada 12. jūlijs) par Francijas 2022. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Francijas 2022. gada valsts reformu programmu (OV C 334, 1.9.2022., 79. lpp.).

19 Pamatojoties uz Komisijas 2024. gada pavasara prognozi, vidēja termiņa potenciālās izlaides pieaugums Francijā 2023. gadā nominālā izteiksmē ir bijis 6,4 %, ņemot vērā 10 gadu vidējo reālo potenciālo izaugsmes tempu un 2023. gada IKP deflatoru.

vērā *REPowerEU* iniciatīvu, tostarp, izmantojot Atveseļošanas un noturības mehānismu un citus Savienības fondus. Saskaņā ar Komisijas aplēsēm fiskālās politikas nostāja[20] 2023. gadā bija bremzējoša: 0,5 % apmērā no IKP, šajā kontekstā ņemot vērā augstu inflāciju. Valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu (atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus) pieaugumam 2023. gadā bija bremzējoša ietekme uz fiskālo nostāju, kas atbilst 0,3 % no IKP un atbilda Padomes ieteikumam. Izdevumi, kas finansēti no Atveseļošanas un noturības mehānisma dotācijām un citiem ES fondiem, 2023. gadā veidoja 0,4 % no IKP. Valsts finansētās investīcijas 2023. gadā bija 4,1 % no IKP – salīdzinājumā ar 2022. gadu ir vērojams pieaugums par 0,1 procentpunktu. Francija no Atveseļošanas un noturības mehānisma dotācijām un citiem ES fondiem finansēja papildu investīcijas. Tā finansēja publiskās investīcijas zaļajā un digitālajā pārkārtošanā un enerģētiskajā drošībā, piemēram, atjaunīgā un mazoglekļa ūdeņraža risinājumu izstrādē un rūpnieciskā ieviešanā, inovācijas projektos ilgtspējīgās lauksaimniecības sistēmās, reciklētos materiālos, inovatīvās ēkās, digitalizācijā un mobilitātes dekarbonizācijā, kā arī investīcijas ēku siltumrenovācijā, ko daļēji finansēja no Atveseļošanas un noturības mehānisma un citiem ES fondiem.

(13) 2024. gada stabilitātes programmas galvenās prognozes ir šādas. Budžeta prognožu pamatā esošajā makroekonomikas scenārijā paredzēts, ka reālais IKP 2024. gadā palielināsies par 1,0 % un 2025. gadā par 1,4 %, turklāt PCI inflācija 2024. gadā plānota 2,5 % apmērā un 2025. gadā 1,7 % apmērā. Gaidāms, ka vispārējās valdības budžeta deficīts samazināsies līdz 5,1 % no IKP 2024. gadā un saruks līdz 4,1 % no IKP 2025. gadā, turklāt vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2024. gada beigās būs palielinājusies līdz 112,3 % un 2025. gada beigās – līdz 113,1 %. Prognozēts, ka pēc 2025. gada vispārējās valdības budžeta deficīts pakāpeniski samazināsies līdz 3,6 % no IKP 2026. gadā un 2,9 % no IKP 2027. gadā. Līdz ar to tiek plānots, ka vispārējās valdības bilance 2027. gadā būs zemāka par deficīta atsauces vērtību, kas ir 3 % no IKP. Savukārt vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP pēc 2025. gada, paredzams, pakāpeniski samazināsies līdz 112,9 % 2026. gadā un 112,0 % 2027. gadā.

(14) Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēts, ka reālais IKP 2024. gadā palielināsies par 0,7 % un 2025. gadā par 1,3 %, taču SPCI inflācija 2024. gadā plānota 2,5 % apmērā un 2025. gadā 2,0 % apmērā.

(15) Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēts, ka valdības budžeta deficīts 2024. gadā būs 5,3 % no IKP, savukārt vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2024. gada beigās sasniegs 112,4 %. Deficīta samazinājums 2024. gadā galvenokārt atspoguļo lielākās daļas ar enerģētiku saistīto ārkārtas pasākumu atcelšanu un februārī pieņemto IKP izdevumu ietaupījumu 0,3 % apmērā, ko daļēji kompensē straujais prognozētais valsts parāda procentu maksājumu pieaugums līdz aptuveni 2,0 % no IKP, ko veicina augstākas likmes attiecībā uz jaunām emisijām. Turklāt šī prognoze ietver arī ietekmi uz IKP 0,1 % apmērā, ko rada ārkārtas nodokļa piemērošana

[20] Fiskālā nostāja tiek definēta kā vispārējās valdības pamata budžeta stāvokļa izmaiņas pret iepriekšējo gadu. Ar tās palīdzību novērtē ekonomikas stimulu, ko rada fiskālā politika – gan tā, kas attiecas uz valsts finansējumu, gan tā, kas attiecas uz finansējumu no ES budžeta. Fiskālā nostāja tiek mērīta kā starpība starp i) vidēja termiņa potenciālo izaugsmi un ii) primāro izdevumu izmaiņām, atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus (un neierēķinot ar Covid-19 krīzi saistītos pagaidu ārkārtas pasākumus) un ietverot izdevumus, ko finansē ar neatmaksājamu atbalstu (dotācijām) no Atveseļošanas un noturības mehānisma un citiem Savienības fondiem. Negatīva (pozitīva) rādītāja zīme norāda uz ekspansīvu (ierobežojošu) fiskālo politiku.

enerģijas ražotājiem un finansiālajai peļņai. Parāda attiecības pret IKP pieaugums 2024. gadā galvenokārt atspoguļo liela primārā deficīta un procentu maksājumu pieauguma ietekmi, savukārt parādu samazinošā ietekme, kas izriet no nominālās izaugsmes, būtu mērenāka nekā pēdējos gados. Saskaņā ar Komisijas aplēsēm fiskālā nostāja 2024. gadā būs bremzējoša – tā samazināsies par 1,1 % no IKP.

(16) Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēts, ka no Atveseļošanas un noturības mehānisma neatmaksājamā atbalsta ("dotācijām") 2024. gadā tiks finansēti izdevumi, kuru vērtība atbilst 0,2 % no IKP (salīdzinājumā ar 0,2 % no IKP 2023. gadā). No Atveseļošanas un noturības mehānisma dotācijām finansētie izdevumi dos iespēju veikt kvalitatīvas investīcijas un produktivitāti palielinošas reformas, tiešā veidā neietekmējot Francijas vispārējās valdības budžeta bilanci un parādu.

(17) Padome 2023. gada 14. jūlijā ieteica[21] Francijai nodrošināt, ka 2024. gadā tiek īstenota piesardzīga fiskālā politika, jo īpaši ierobežojot valsts finansēto neto primāro izdevumu[22] nominālo pieaugumu līdz ne vairāk kā 2,3 %. Dalībvalstis tika aicinātas sava 2023. gada budžeta izpildes gaitā un 2024. gada budžeta plāna projektu/budžetu sagatavošanas gaitā ņemt vērā, ka Komisija, pamatojoties uz 2023. gada budžeta izpildes rezultātu datiem, ierosinās Padomei sākt uz budžeta deficītu balstītas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras. Saskaņā ar Komisijas 2024. gada rudens prognozi Francijas neto valsts finansētie primārie izdevumi 2024. gadā pieaugs par 1,8 %[23], tātad šis rādītājs būs mazāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu. Tas atbilst Padomes ieteiktajam.

(18) Turklāt Padome ieteica Francijai 2023. un 2024. gadā pēc iespējas drīz izbeigt spēkā esošos ārkārtas enerģētikas atbalsta pasākumus un attiecīgos ietaupījumus izmantot valdības budžeta deficīta samazināšanai. Padome arī precizēja, ka tad, ja enerģijas cenas atkal pieaugtu un tāpēc būtu nepieciešami jauni atbalsta pasākumi vai būtu jāturpina esošie pasākumi, Francijai būtu jānodrošina, ka tie ir vērsti uz neaizsargātu mājsaimniecību un uzņēmumu aizsardzību, ir fiskāli pieņemami un saglabā stimulus taupīt enerģiju. Saskaņā ar Komisijas 2024. gada pavasara prognozi enerģētikas ārkārtas atbalsta pasākumu prognozētās neto budžeta izmaksas[24] ir 0,9 % no IKP 2023. gadā, 2024. gadā būs 0,2 % un 2025. gadā 0,0 %. Konkrētāk, tiek pieņemts, ka regulēto elektroenerģijas cenu griesti, ko īsteno, samazinot iekšzemes nodokli par elektroenerģijas galapatēriņu (*TICFE*) un tiešās subsīdijas elektroenerģijas piegādātājiem, paliks spēkā 2024. gadā. Ja attiecīgie ietaupījumi atbilstoši Padomes ieteikumam tiktu izmantoti valdības budžeta deficīta mazināšanai, minētās prognozes 2024. gadā nozīmētu fiskālo korekciju 0,6 % apmērā no IKP (neto valsts finansēto primāro izdevumu[25] bremzējošā ietekme uz 2024. gada fiskālo nostāju būtu 1,0 %

---

21 Padomes Ieteikums (2023. gada 14. jūlijs) par Francijas 2023. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Francijas 2023. gada stabilitātes programmu (OV C 312, 1.9.2023., 86. lpp.).

22 Neto primārie izdevumi tiek definēti kā valsts finansētie izdevumi, no kuriem atņemti i) diskrecionārie ieņēmumu pasākumi, ii) procentu izdevumi, iii) cikliskā bezdarba izdevumi un iv) vienreizējie un citi pagaidu pasākumi.

23 Tajā ņemti vērā vienreizējie pasākumi 0,0 % apmērā no IKP 2024. gadā, kā arī –0,1 % apmērā no IKP 2023. gadā saistībā ar Tiesas lēmumiem.

24 Šis lielums atspoguļo minēto pasākumu gada budžeta izmaksas, ievērojot ieņēmumus un izdevumus un attiecīgā gadījumā atskaitot ieņēmumus no nodokļiem par enerģijas piegādātāju negaidīto papildu peļņu.

25 Šī ietekme tiek noteikta kā vispārējās valdības primāro izdevumu izmaiņas, atskaitot i) diskrecionāro ieņēmumu pasākumu izmaiņu ietekmi uz budžetu, i) vienreizējos izdevumus, iii) cikliskā bezdarba izdevumus un iv) no Atveseļošanas un noturības mehānisma un citu ES fondu

apmērā no IKP). Tiek prognozēts, ka enerģētikas atbalsta pasākumi tiks izbeigti pēc iespējas drīz 2023. un 2024. gadā. Tas atbilst Padomes ieteiktajam. Turklāt ir paredzēts attiecīgos ietaupījumus pilnībā izmantot valsts sektora budžeta deficīta samazināšanai. Tas arī atbilst Padomes ieteikumam.

(19) Padome turklāt Francijai ieteica saglabāt valsts finansētās publiskās investīcijas un nodrošināt Atveseļošanas un noturības mehānisma dotāciju un citu ES fondu efektīvu apguvi, jo īpaši nolūkā veicināt zaļo un digitālo pārkārtošanos. Saskaņā ar Komisijas 2024. gada pavasara prognozi valsts finansētās publiskās investīcijas 2024. gadā saglabāsies stabilas 4,1 % apmērā no IKP. Tas atbilst Padomes ieteiktajam. Paredzams, ka publiskie izdevumi, kas tiek finansēti no ieņēmumiem no ES fondiem, tai skaitā no Atveseļošanas un noturības mehānisma dotācijām, 2024. gadā saglabāsies stabili, proti, 0,4 % no IKP.

(20) Pamatojoties uz prognozes sagatavošanas termiņā zināmajiem politikas pasākumiem un pieņēmumu, ka politika nemainīsies, Komisija savā 2024. gada pavasara prognozē paredz, ka valdības budžeta deficīts 2025. gadā būs 5,0 % no IKP. Deficīta samazinājums 2025. gadā nemainīgas politikas apstākļos galvenokārt atspoguļo paredzamo izaugsmes atjaunošanos. Paredzams, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2025. gada beigās palielināsies līdz 113,8 %. Parāda attiecības pret IKP pieaugumu galvenokārt nosaka liels primārais deficīts un procentu maksājumu pieaugums.

(21) Francijā ir daudz nodokļu izdevumu, un tie rada lielu budžeta slogu. 2023. gada budžeta likumā lēsts, ka 465 uzskaitīto nodokļu izdevumu budžeta izmaksas 2022. gadā bija 88 miljardi EUR (3,3 % no IKP), neskaitot ietekmi, ko rada nodokļu kredīts attiecībā uz uz nodarbinātību un konkurētspēju (*crédit d'impôt pour la compétitivité et l'emploi*, *CICE*), kas tika atsaukts 2019. gadā. Konkrētāk, nodokļu kredīts pētniecībai *(crédit d'impôt recherche*, aptuveni 7 miljardi EUR), nodokļu kredīts par mājkalpotājiem (*crédit d'impôt pour l'emploi d'un salarié à domicile*, 5,7 miljardi EUR), 10 % atskaitījums no pensijām un pensiju sistēmas (*abattement de 10 % sur les pensions et retraites*, 4,4 miljardi EUR) un 10 % likme uzlabošanas, pārveidošanas, iekārtošanas un uzturēšanas darbiem (*taux de 10 % pour les travaux d'amélioration, de transformation, d'aménagement et d'entretien*, 4,3 miljardi EUR) bija lielākie rādītāji 2023. gada budžeta likumā. Kopš 2013. gada, neraugoties uz daudziem mēģinājumiem kontrolēt nodokļu izdevumu izmaksas un skaitu, tie reālā izteiksmē ir palielinājušies par vairāk nekā 16 %. Lai gan nodokļu izdevumus var pamatot ar ekonomikas vai sociālās politikas mērķiem, tie ne vienmēr ir izmaksu ziņā visefektīvākais instruments un dažos gadījumos var izraisīt nopietnus ekonomikas izkropļojumus. Kā norādījusi Francijas Revīzijas palāta, nodokļu izdevumi samazina Francijas nodokļu sistēmas efektivitāti un pārredzamību, rada ievērojamu sarežģītību un, plašākā nozīmē, izraisa sadales efektivitātes zudumus atsevišķu lēmumu izkropļošanas dēļ. Ar 2023. gada novembrī pieņemto daudzgadu publisko finanšu plānošanas likumu 2023.–2027. gadam tika ieviesti īpaši noteikumi, lai ierobežotu nodokļu izdevumu ietekmi uz budžetu, kontrolētu to skaitu un padarītu tos efektīvākus, vienlaikus arī cenšoties uzlabot pārredzamību saziņā ar Parlamentu ikgadējā budžeta procesa kontekstā. Tomēr iepriekšējiem mēģinājumiem ir bijuši ierobežoti panākumi nodokļu sarežģītības un ar nodokļu izdevumiem saistīto budžeta izmaksu samazināšanā. Tā kā nodokļu izdevumi pēc definīcijas neietilpst noteiktajā

---

neatmaksājamā atbalsta (dotācijām) finansētos izdevumus, attiecībā pret nominālā IKP potenciālā pieauguma vidēja termiņa (10 gadu) vidējo rādītāju, izsakot kā attiecību pret nominālo IKP.

izdevumu budžeta kontroles tvērumā, to ierobežošanai būtu vajadzīga līdzīga līmeņa uzraudzība papildus izdevumu pārskatīšanai, ko valdība ierosinājusi saskaņā ar atveseļošanas un noturības plānu.

(22) Francijas publiskie izdevumi, kas 2023. gadā bija 57,3 % no IKP, joprojām krietni pārsniedz ES vidējo rādītāju. Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēta līdzīga atšķirība 2024. un 2025. gadā. Tāpēc fiskālajai konsolidācijai Francijā ir vajadzīga izlēmīga rīcība attiecībā uz publiskajiem izdevumiem. Jaunais izdevumu pārskatīšanas mehānisms, kas atveseļošanas un noturības plāna kontekstā pieņemts kopā ar 2023. gada budžeta likumu, var atbalstīt šādu konsolidāciju un valsts parāda samazināšanu. Šā jaunā mehānisma galvenais mērķis ir regulāri izvērtēt publiskos izdevumus, lai apzinātu visefektīvākos izdevumus, kas veicina izaugsmi, sociālo iekļaušanu un zaļo un digitālo pārkārtošanos, vienlaikus panākot izdevumu ietaupījumus gadījumos, kad tiek konstatēta neefektivitāte. Pirmais ziņojums ar konkrētiem priekšlikumiem Parlamentam tika iesniegts 2023. gada jūlijā. Tomēr pāreja uz konkrētiem un kvantitatīviem taupības pasākumiem 2024. gada budžeta likumā šķiet ierobežota. Turpmāk fiskālajai konsolidācijai nāktu par labu, ja no izdevumu pārskatīšanas izrietošie kvantitatīvie izdevumu ietaupījuma mērķi tiktu regulāri integrēti turpmākajā gada un daudzgadu budžeta plānošanā.

(23) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta b) apakšpunktā un V pielikuma 2.2. kritērijā, atveseļošanas un noturības plānā ir ietverts plašs savstarpēji pastiprinošu reformu un investīciju kopums, ko paredzēts īstenot līdz 2026. gadam. Paredzams, ka tās palīdzēs efektīvi risināt problēmas, kas konstatētas attiecīgajos konkrētai valstij adresētajos ieteikumos, – visas vai ievērojamu to daļu. Šajā saspringtajā termiņā ir svarīgi nekavējoties turpināt efektīvu plāna, arī *REPowerEU* nodaļas, īstenošanu, lai zaļā un digitālā pārkārtošanās uzlabotu Francijas ilgtermiņa konkurētspēju, vienlaikus nodrošinot sociālo taisnīgumu. Lai izpildītu plānā noteiktās saistības līdz 2026. gada augustam, Francijai ir svarīgi turpināt reformu īstenošanu un investīcijas. Joprojām ir būtiski sistemātiski iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības, sociālos partnerus, pilsonisko sabiedrību un citas attiecīgās ieinteresētās personas, lai nodrošinātu plašu līdzdalību atveseļošanas un noturības plāna sekmīgā īstenošanā.

(24) Gatavojot kohēzijas politikas fondu vidusposma pārskatu, Francijai saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 18. pantu līdz 2025. gada martam jāpārskata katra programma, cita starpā ņemot vērā 2024. gada konkrētajai valstij adresētajos ieteikumos norādītos problēmjautājumus, kā arī nacionālo enerģētikas un klimata plānu. Uz pārskata pamata notiek katrā programmā iekļautā ES finansējuma galīgā piešķiršana. Lai gan Francijai ir progress kohēzijas politikas un Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā, problēmjautājumi ir saglabājušies. Francijā 2023. gadā visā valstī tika reģistrēta mērena izaugsme, lai gan starp reģioniem joprojām pastāv ievērojamas atšķirības, t.i., dažos reģionos ilgtermiņa izaugsme ir gausa. Starp tālākajiem un lielpilsētu reģioniem, kā arī starp pilsētu un ārpuspilsētu teritorijām pastāv ievērojamas attīstības atšķirības. Ārkārtīgi svarīgi ir paātrināt kohēzijas politikas programmu īstenošanu. Programmās iekļautās prioritātes vēl aizvien ir aktuālas. Ir īpaši svarīgi turpināt atbalstīt pētniecības, izstrādes un inovācijas darbības reģionālā līmenī, jo īpaši veicinot reģionālās inovācijas ekosistēmas, stratēģiskās prasmes un piesaistot talantus. Īpaša uzmanība jāpievērš arī nepieciešamībai palielināt uzņēmumu digitalizācijas un inovācijas spējas, jo īpaši reģionos, kas atrodas attīstības strupceļā. Joprojām ir svarīgas prioritātes, kas veicina zaļo pārkārtošanos, īpašu uzsvaru liekot uz atjaunīgās enerģijas ražošanu, viedo energosistēmu un energoefektivitātes pasākumu izstrādi un

pielāgošanos klimata pārmaiņām. Tālākajos reģionos joprojām būtiska nozīme ir dzeramā ūdens piegādei, notekūdeņu attīrīšanai un sadzīves atkritumu savākšanai un apsaimniekošanai. Joprojām svarīga ir nelabvēlīgā situācijā esošu grupu, piemēram, migrantu izcelsmes cilvēku, aktīva iekļaušana, kā arī mērķtiecīgas investīcijas prasmju pilnveidē un pārkvalifikācijā saskaņā ar darba tirgus vajadzībām un īpašu uzmanību pievēršot nelabvēlīgā situācijā esošām grupām. Svarīgi ir arī turpināt nabadzības apkarošanas un sociālās iekļaušanas pasākumus, īpašu uzmanību pievēršot bērniem, piekļuvei cenas ziņā pieejamiem mājokļiem un tam, lai novērstu izlikšanu no mājokļiem. Lai atbalstītu rūpniecības pārveidi, Francija varētu izmantot arī iniciatīvu "Stratēģiskās tehnoloģijas Eiropai". Francija jo īpaši varētu turpināt attīstīt vajadzīgās prasmes, tehnoloģijas un infrastruktūru un stimulēt iesaistīšanos jaunās stratēģiskās vērtības ķēdēs (neto nulles emisiju industrija, kritiski svarīgas izejvielas, energoietilpīgu nozaru dekarbonizācija).

(25) Papildus ekonomiskajām un sociālajām problēmām, kas risinātas atveseļošanas un noturības plānā un citos ES fondos, Francija saskaras ar vairākām papildu problēmām, kas saistītas ar prasmju trūkumu, nevienlīdzību izglītības sistēmā un izglītības rezultātu, kā arī skolotāju darba apstākļu un apmācības pasliktināšanos, kā arī ar problēmām, kas saistītas ar uzņēmējdarbības vidi, pētniecību, izstrādi un inovāciju un zaļo pārkārtošanos. Šo problēmu risināšana palīdzētu uzlabot darba ņēmēju prasmes un mācību rezultātus un palielināt darba ražīgumu. Turklāt tā varētu arī uzlabot Francijas uzņēmumu efektivitāti, tādējādi palielinot Francijas ekonomikas konkurētspēju. Turpmāka konkurētspējas un darba ražīguma palielināšana arī palīdzētu stiprināt valsts finanšu ilgtspēju.

(26) Viens no galvenajiem šķēršļiem darbā pieņemšanai ir kvalificētu darbinieku trūkums. 2022. gadā tas jo īpaši attiecās uz rūpniecību, IKT un veselības nozari, kā arī profesijām, kurās nepieciešamas zaļās pārkārtošanās prasmes[26]. Turklāt 45 % Francijas mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) ziņoja, ka tiem ir ļoti grūti pieņemt darbā darbiniekus ar vajadzīgajām prasmēm, salīdzinot ar 38 % ES. 83 % Francijas uzņēmumu norāda, ka darbaspēka un prasmju trūkums ir viens no galvenajiem šķēršļiem investīcijām, salīdzinot ar 81 % ES. Turklāt atbilstošu prasmju trūkums kavē investīcijas rūpniecības dekarbonizācijā. Neraugoties uz investīcijām darba ņēmēju prasmju pilnveidē un pārkvalifikācijā, ko atbalsta arī Atveseļošanas un noturības mehānisms, joprojām pastāv grūtības, jo īpaši attiecībā uz mazkvalificētu personu[27] sasniegšanu un apmācības uzsākšanu prioritārajās nozarēs. Iepriekšējo un neseno investīciju, piemēram, Prasmju investīciju plāna (*plan d'investissement dans les compétences*), novērtējumā uzsvērts, ka tikai 25 % apmācību attiecas uz prioritāru nozari un 20 % apmācību ir paredzētas profesijām, kurās trūkst prasmju. Turklāt 2022. gadā mācībās piedalījās tikai aptuveni 25 % mazkvalificētu pieaugušo. To pasākumu efektivitāte, ar kuriem atbalsta prasmju pilnveidi un pārkvalifikāciju, var ciest no tā, ka izglītības sistēmā krītas sniegums, jo pamatprasmes veido pamatu turpmākai izglītībai un apmācībai. Lai gan Prasmju investīciju plāns ir pagarināts līdz 2027. gadam, tam paredzētie līdzekļi ir samazinājušies.

(27) Neraugoties uz lielajiem publiskajiem izdevumiem izglītībai, Francijas izglītības sistēmā nesen tika reģistrēts ievērojams snieguma kritums, ko būtiski ietekmē arī skolēnu sociālekonomiskais stāvoklis. Saskaņā ar 2022. gada Starptautiskās skolēnu novērtēšanas programmas (*PISA*) apsekojumu 28,8 % no 15 gadus veciem jauniešiem

[26] *DARES, "Les tensions sur le marché du travail en 2022", Dares Resultats n°59,* 2023. gada novembris.

[27] Personas, kurām ir ne vairāk kā pamatizglītība (t. i., *ISCED* 0.–2. līmenis).

Francijā bija nepietiekami rezultāti matemātikā salīdzinājumā ar 29,5 % ES, 26,9 % – nesekmīgi rezultāti lasīšanā salīdzinājumā ar 26,2 % ES un 23,8 % – zinātnes jomā salīdzinājumā ar 24,2 % ES. Iegūtais rezultāts ir aptuveni ES vidējais rādītājs, kas arī ir ievērojami pasliktinājies. To skolēnu īpatsvars, kuriem ir sliktas sekmes, kopš 2018. gada ir ievērojami palielinājies visos trijos mācību priekšmetos. Tajā pašā laikā ievērojami samazinās to skolēnu īpatsvars, kuriem ir vislabākie rādītāji, jo īpaši matemātikā un lasīšanā. Pamatprasmju apguves samazināšanās ir vēl izteiktāka nelabvēlīgākā situācijā esošiem 15 gadus veciem skolēniem, tostarp tiem, kuriem ir migrantu izcelsme un kuri saskaras ar divkārt augstāku nesekmības risku nekā viņu Francijā dzimušie vienaudži ar Francijā dzimušiem vecākiem. Ir būtiski uzlabot skolēnu sniegumu attiecībā uz pamatprasmēm, sākot no agrīna vecuma. Kopējie izdevumi par pamatizglītību Francijā ir nedaudz mazāki nekā vidēji ESAO[28]. Pēdējos gados ir īstenoti vairāki pasākumi, lai samazinātu nevienlīdzību skolā, piemēram, klases lieluma samazināšana uz pusi "prioritārās izglītības jomās". Lai gan pirmie novērtējumi norāda uz pasākuma pozitīvo ietekmi uz skolēnu izglītības rezultātiem, tas nedod labumu 70 % nelabvēlīgā situācijā esošu skolēnu, kuri dzīvo ārpus prioritārajām jomām. Izglītības ministrija 2023. gadā mudināja uzlabot sociālo daudzveidību skolās, nosakot nesaistošu mērķi līdz 2027. gadam par 20 % samazināt sociālo segregāciju valsts skolās un parakstot saprašanās memorandu ar privātām skolām. Turklāt 2023. gada septembrī pieņemtais pasākums, ar ko visiem skolēniem nedēļā ieviesa diferencētu franču valodas un matemātikas mācīšanas stundu, var stiprināt pamatprasmes. Tomēr šo pasākumu ietekme uz mācību rezultātiem vēl tikai būs jūtama, un būs pamatoti veikt turpmākus novērtējumus. Resursu un metožu pielāgošana vietējiem apstākļiem un studentu vajadzībām varētu vēl vairāk palīdzēt uzlabot izglītības sistēmas sniegumu un vienlīdzību.

(28) Lai gan 2023. gadā tika palielināts skolotāju atalgojums, joprojām pastāv bažas par profesijas pievilcību, un izglītības rezultātus negatīvi ietekmē skolotāju trūkums. Francijā ir viens no augstākajiem skolēnu/skolotāju attiecības rādītājiem ES. Turklāt mācīšanas kvalitāti varētu ietekmēt paļaušanās uz pagaidu skolotājiem, kuriem ir zemāks kvalifikācijas un pieredzes līmenis un mazāka piekļuve apmācībai nekā pastāvīgiem skolotājiem. Ir veikti pasākumi, lai uzlabotu mācīšanas apstākļus, tostarp pastiprinot franču valodas un matemātikas apmācību pamatskolas skolotājiem. Tomēr ir iespējams vēl vairāk paplašināt šos pasākumus, jo īpaši labāk saskaņojot sākotnējo un turpmāko apmācību ar visu skolēnu mainīgajām vajadzībām un nodrošinot skolotājiem un skolām lielāku autonomiju. Jo īpaši, lai gan ESAO ziņojums[29] liecina, ka augsts autonomijas līmenis skolām var pozitīvi ietekmēt skolēnu sniegumu (ja to papildina pārskatatbildība), Revīzijas palāta brīdina, ka praksē direktoriem ir ierobežotas iespējas pielāgoties skolēnu vajadzībām un vietējiem apstākļiem[30].

(29) Neraugoties uz vairākām administratīvās vienkāršošanas reformām, Francijas uzņēmumi joprojām uzskata, ka administratīvais slogs ir smags, un tas negatīvi ietekmē inovāciju un produktivitāti. Saskaņā ar 2022. gada apsekojumu 49 % uzņēmumu uzskata, ka administratīvo procedūru sarežģītība ir "ļoti nopietna

28 https://data.oecd.org/eduresource/education-spending.htm#indicator-chart.

29 *Lastra-Anadón, C. and S. Mukherjee* (2019), "*Cross-country evidence on the impact of decentralisation and school autonomy on educational performance*", *OECD Working Papers on Fiscal Federalism, No. 26, OECD Publishing, Paris*, https://doi.org/10.1787/c3d9b314-en.

30 *Cour des comptes, Mobiliser la communauté éducative autour du projet d'établissement, Rapport public thématique*, 2023. gads.

problēma" (starp augstākajiem rādītājiem ES un virs ES vidējā rādītāja 33 %)[31]. Francija lēš, ka pārmērīgais noteikumu skaits izmaksā vismaz 3 % no IKP gadā[32]. Saskaņā ar ieinteresēto personu ierosinājumiem[33] mazināt administratīvo slogu par prioritāti varētu noteikt iesniedzamo dokumentu skaita ierobežošanu ("saki tikai vienreiz" princips), procedūru digitalizācijas vispārināšanu, vienlaikus saglabājot vietu tiešai saziņai ar administrāciju. Prioritāti varētu piešķirt arī atļauju piešķiršanas sistēmu aizstāšanai ar vienkāršām deklarācijām par atbilstību piemērojamajiem nosacījumiem vai – jutīgākās nozarēs – atļauju vienkāršošanai, saīsinot lēmumu pieņemšanas laiku un pieņemot klusējot izteiktu apstiprinājumu, ja tas vēl nav piemērojams.

(30) Francija nodrošina ievērojamu publisko finansējumu, lai atbalstītu uzņēmumu pētniecību, izstrādi un inovāciju. ES valstu vidū tai ir viens no augstākajiem IKP īpatsvariem, kas atvēlēts uzņēmumu pētniecības un izstrādes atbalstam (0,45 % no IKP 2021. gadā)[34]. Tomēr uzņēmumu pētniecība un izstrāde stagnē un joprojām ir zem ES vidējā rādītāja (1,43 % no IKP 2022. gadā). Saskaņā ar EIB 2023. gada investīciju apsekojumu tikai 30 % Francijas uzņēmumu (99,8 % no tiem ir MVU) ir investējuši jaunu produktu, procesu un pakalpojumu izstrādē. Tas ir viens no zemākajiem rādītājiem ES. Ņemot vērā ar akadēmisko aprindu un uzņēmumu sadarbību saistīto rādītāju stagnāciju[35] un akadēmiskās karjeras pievilcības samazināšanos, paredzams, ka Pētniecības plānošanas likums un citi paziņotie pasākumi, no kuriem daži ir iekļauti atveseļošanas un noturības plānā, uzlabos pētniecības sistēmas efektivitāti, stiprinot saikni starp zinātni un ekonomiku un padarot karjeru pētniecībā pievilcīgāku. Tomēr būs vajadzīgs laiks, līdz šo pasākumu ietekme izpaustos un pēc tam būtu redzama rādītājos. Pētniecībai ir ieviests dārgs nodokļu kredīts, lai gan novērtējumos atklājās būtiskas nepilnības[36]. Valsts inovācijas politikas novērtēšanas komisijas 2021. gadā veiktajā novērtējumā tika norādīts, ka shēmai nebija būtiskas ietekmes uz lielākiem uzņēmumiem, neraugoties uz to, ka atbalsts bija vērsts uz tiem. Tāpēc ir iespējams mērķtiecīgāk virzīt šo pētniecības un izstrādes shēmu, lai palielinātu pētniecības un izstrādes rezultātus, vienlaikus ierobežojot tās izmaksas. Citi inovācijas atbalsta pasākumi ir daudz mazāki, bet mērķtiecīgāk vērsti uz MVU. Tie jo īpaši ietver inovācijas nodokļa kredītu un jaunu inovatīvu uzņēmumu (*Jeunes Entreprises*

---

31 Eiropas Komisija, Eirobarometra zibensaptauja Nr. 507, *Businesses' attitudes towards corruption in the EU*, Ziņojums, 2022. gada jūlijs, 58. lpp.

32 Sk. 2024. gada aprīļa vienkāršošanas rīcības plānu, kas pieejams https://presse.economie.gouv.fr/plan-daction-simplification/, 8. lpp.

33 Sk. 2024. gada janvāra apspriešanās galīgo ziņojumu "*Entrepreneuses, entrepreneurs : quelles mesures concrètes pour vous simplifier la vie ?"*, pieejams vietnē https://www.economie.gouv.fr/actualites/mesures-consultation-simplification-entreprises.

34 Komisijas aprēķini. Atbalsts ir nodokļu atvieglojumu summa 0,28 % apmērā no IKP (ESAO dati, pēdējo reizi atjaunināti 2024. gada aprīlī) un tiešā atbalsta (ar dotācijām u. c.) summa 0,16 % apmērā no IKP (*Eurostat* dati, pēdējo reizi atjaunināti 2024. gada 17. martā).

35 Proti, publiskā un privātā sektora zinātniskās līdzpublikācijas % no publikāciju kopskaita (avots: *Science-Metrix*, 2023. gada augusts); publiskie izdevumi pētniecībai un izstrādei, ko finansē uzņēmumi (valsts), % no IKP (avots: *Eurostat, rd_e_gerdfund*); un publiskie izdevumi pētniecībai un izstrādei, ko finansē uzņēmumi (valsts), % no kopējiem publiskajiem izdevumiem pētniecībai un izstrādei (avots: *Eurostat*).

36 ESAO (2020), "*How effective are R&D tax incentives*? *New evidence from the OECD microBeRD project*", Zinātnes, tehnoloģiju un inovācijas politikas direktorāta ziņojums, ESAO, Parīze.
Conseil d'analyse économique (2022), Focus N°090-2022 "*Renforcer l'impact du Crédit d'impôt recherche*" *Philippe Aghion, Nicolas Chanut et Xavier Jaravel.*

Innovantes) statusu, kas nodrošina sociālus un fiskālus ieguvumus jaunuzņēmumiem, kuri atbilst konkrētiem pētniecības un izstrādes intensitātes un izaugsmes kritērijiem.

(31) Francijas energoresursu struktūrā fosilā kurināmā īpatsvars 2022. gadā nedaudz palielinājās, savukārt atjaunīgo energoresursu īpatsvars bija zems – 14,6 %. Turklāt Francija ar ievērojamu iztrūkumu nesasniedza savu ES mērķi 2020. gadam attiecībā uz atjaunīgo enerģiju. Neraugoties uz uzstādītās atjaunīgās enerģijas jaudas pieaugumu 2022. gadā, ko izraisīja ievērojamais saules enerģijas izmantošanas pieaugums, Francija atpaliek atjaunīgās enerģijas ieviešanā, jo īpaši elektroenerģijas ražošanai un apkurei, ņemot vērā 2030. gada mērķrādītājus. Ņemot vērā, ka paziņoto papildu kodolelektrostaciju būvniecībai būtu vajadzīgs laiks un paredzams, ka strauji pieaugs elektrifikācijas vajadzības[37], atjaunīgo energoresursu ātra izvēršana veicinātu Francijas energoapgādes drošību, vienlaikus samazinot tās atkarību no fosilā kurināmā. Francija 2023. gada martā pieņēma likumu par atjaunīgās enerģijas ražošanas paātrināšanu, kas paredz, ka pašvaldības noteiktā laikā augšupēji apzina atjaunīgo energoresursu paātrinātas apguves teritorijas. Tā ātra īstenošana ir pamatota. Tomēr līdz 2024. gada aprīļa vidum mazāk nekā 20 % pašvaldību bija sākušas noteikt šīs teritorijas. Turklāt vienā no īstenošanas aktiem vēl nav noteikti reģionalizētie mērķi enerģētikas daudzgadu plānam (*programmation pluriannuelle de l'énergie*), kas vēl nav publicēts. Tāpat arī joprojām ir jāvienkāršo sadales tīkla pieslēguma procedūras pašpatēriņam. Ir vajadzīgas turpmākas investīcijas elektrotīklos un elastības risinājumos, piemēram, uzkrāšanā, lai integrētu lielākus atjaunīgās enerģijas apjomus un nodrošinātu piegādes drošību.

(32) Ņemot vērā ciešās savstarpējās saiknes starp eurozonas dalībvalstu tautsaimniecībām un to kolektīvo devumu ekonomiskās un monetārās savienības darbībā, Padome eurozonas dalībvalstīm 2024. gadā ieteica rīkoties, tai skaitā izmantojot atveseļošanas un noturības plānus, lai īstenotu ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku. 1., 2., 3. un 4. ieteikuma īstenošana Francijai palīdzēs īstenot pirmo, otro, trešo un ceturto eurozonai adresēto ieteikumu,

AR ŠO IESAKA Francijai 2024. un 2025. gadā rīkoties šādi.

1. Laikus iesniegt vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu. Ievērojot reformētā Stabilitātes un izaugsmes pakta prasības, ierobežot neto izdevumu[38] pieaugumu 2025. gadā līdz līmenim, kas atbilst vispārējās valdības parāda ticamai lejupejošai trajektorijai vidējā termiņā un vispārējās valdības budžeta deficīta samazināšanai līdz Līgumā noteiktajai atsauces vērtībai 3 % apmērā no IKP. Samazināt nodokļu sistēmas sarežģītību, mērķtiecīgāk pievēršoties nodokļu izdevumiem, likvidējot visneefektīvākos izdevumus un ierobežojot to vispārējo ietekmi uz budžetu. Turpināt centienus uzlabot budžeta pasākumu kvalitāti, tostarp nosakot kvantitatīvus mērķus izdevumu ietaupījumiem budžeta plānošanā saskaņā ar izveidoto izdevumu pārskatīšanas sistēmu.

---

37 RTE (2023) *Bilan prévisionnel* 2023, *French power system outlook* (https://assets.rte-france.com/prod/public/2023-10/2023-10-02-bilan-previsionnel-2023-principaux-resultats.pdf), sk. jo īpaši 31. lpp.

38 Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 2. panta 2. punktu "neto izdevumi" ir visi valdības izdevumi, atskaitot procentu izdevumus, diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, izdevumus par Savienības programmām, kas pilnībā atbilst Savienības fondu ieņēmumiem, valstu izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.

2. Turpināt ātru un efektīvu atveseļošanas un noturības plāna, arī *REPowerEU* nodaļas, īstenošanu, nodrošinot reformu un investīciju pabeigšanu līdz 2026. gada augustam. Paātrināt kohēzijas politikas programmu īstenošanu. Saistībā ar vidusposma pārskatīšanu turpināt koncentrēties uz saskaņotajām prioritātēm, vienlaikus ņemot vērā Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformas piedāvātās iespējas uzlabot konkurētspēju.

3. Turpināt novērst prasmju trūkumu, tostarp zaļās pārkārtošanās profesijās, un veicināt dalību apmācībā, jo īpaši mazkvalificētu personu vidū. Uzlabot izglītības sistēmas sniegumu un vienlīdzību. Stiprināt skolotāja profesiju, tostarp uzlabojot darba apstākļus un apmācību.

4. Uzlabot uzņēmējdarbības vidi, samazinot administratīvo slogu. Veicināt uzņēmumu pētniecības un izstrādes intensitāti, tostarp mērķtiecīgāk piemērojot publiskā atbalsta shēmas. Paātrināt enerģētikas pārkārtošanu, ātrāk izvēršot atjaunīgo enerģiju, tostarp pieņemot sekundāros tiesību aktus, izveidojot atjaunīgo energoresursu paātrinātas apguves teritorijas un veicinot uzglabāšanas tehnoloģijas.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs